

Elektrische training middelen

Standpunt van de ESVCE

Dit standpunt werd opgemaakt door de werkgroep shock collars van de ESVCE. De oorspronkelijke tekst is te vinden op de website van de ESVCE. VDWE (Vlaamse Diergeneeskundige Werkgroep Ethologie kreeg de toelating om dit standpunt naar het Nederlands te vertalen om zo het standpunt in Vlaanderen te promoten.

Elektrische halsbanden ook gekend als “shock banden” worden bij het trainen van honden gebruikt.

Er zijn drie verschillende types van deze elektrische hulpmiddelen die regelmatig gebruikt worden bij het trainen van honden.

- Antiblafhalsbanden die reageren op het geblaf van honden
- Elektrische afsluitingssysteem die worden geactiveerd als de hond een bepaalde grens overschrijdt, de bedoeling hiervan is dat de hond zo binnen het domein wordt gehouden.
- Halsbanden die manueel via een afstandsbediening worden geactiveerd

Hun gebruik is gebaseerd op leertheorie en principes van conditionering: positief straffen (prikkel gebruikt na het vertonen van ongewenst gedrag) en negatief bekrachtigen (prikkel behouden tot het correcte gedrag wordt vertoond)

Hun gebruik is controversieel en in verschillende Europese landen werd het gebruik verboden of beperkt, dit omdat het welzijn van honden hierdoor in het gedrang komt.

Na research en bijeenbrengen van de huidige beschikbare wetenschappelijke artikels heeft onze werkgroep volgende tekst uitgewerkt als een ' position statement' om het publiek te informeren en ook om een standpunt in te nemen over het gebruik van deze techniek als een opvoedingsmethode voor honden.

Elektrische halsbanden: pro's: zijn het aanvaardbare argumenten?

- ✓ Nauwkeurig regelen van de intensiteit[1]
 - Zonder twijfel incorrect bewijs door 1)hieronder
- ✓ Lage kostprijs[1]
 - ongeldig argument in relatie tot het welzijn van de honden
- ✓ voldoende aversief om het ongewenst gedrag te onderdrukken[1][2]
 - alternatieve niet aversieve technieken kunnen ongewenst gedrag veranderen zie 8) en vooral ze gaan niet enkel onderdrukken
- ✓ *bij gebruik als negatieve bekrachtiging wordt alternatief gedrag bevorderd*
 - zoals ook andere niet aversieve technieken zie 8)
- ✓ elektrische halsbanden vormen een lager risico voor het welzijn van honden op langere termijn dan andere straftechnieken [3]
 - elektrische halsbanden vormen een hoger risico voor het welzijn van honden in vergelijking met positieve trainingmethoden zie 8)
- ✓ elektrische halsbanden kunnen problemen waarbij andere technieken niet effectief zijn, oplossen
 - *er is hierover geen enkel bewijs te vinden in de wetenschappelijke literatuur*

Dus, geen enkel van deze argumenten rechtvaardigt het gebruik van elektrische halsbanden.

Electrische halsbanden contra: wat zijn de risico's van het gebruik van die halsbanden?

1. Electriche halsband intensiteit: niet controleerbaar

- ✓ Veel parameters kunnen de shock beïnvloeden met gevolg de graad van pijn die het dier incasseert: shock intensiteit [4] [3], duur van de shock [4], maat van de elektrode [3], verwittigend piepsignaal [5], de vochtigheidsgraad en morfologie van de hond (haarlengte, vochtigheidsgraad van de huid, hoeveelheid subcutaan) [6]
- ✓ Het is niet mogelijk om de juiste intensiteit voor iedere afzonderlijke hond te bepalen [3] [7] wat leidt tot twee mogelijke risico's bij het gebruik van elektrische halsband
 - i. Te hoge intensiteit kan intense angst op pijn [5] , agressie[8], fobieën [8]veroorzaken, hoog stress niveau kan het de leermogelijkheid van een dier belemmeren of verminderen [7]
 - ii. Te lage intensiteit (kan habituatie doen ontstaan): het ongewenst gedrag zal blijven bestaan maar het dier zal gewend raken aan de pijn.

2. Associatie met externe prikkels: een ernstig risico

in een dagelijkse situatie kunnen veel ongecontroleerde en niet geassocieerde omgevingsprikkels geassocieerd worden met de shock[8] [7], inclusief de trainer [4]

3. Perfecte timing noodzakelijk

Het gebruik van elektrische halsband vereist een perfecte timing tussen het ongewenst gedrag en het toebrengen van de shock [5][7][4]. Zonder deze vlekkeloze timing, kunnen zowel angstige als agressieve reacties in meerdere mate voorkomen en ze kunnen een deel worden van het gedragspatroon van de hond [1][2].

Als gevolg is het risico op een negatief effect van het gebruik van elektrische halsbanden door niet gekwalificeerde trainers groter [9]

4. Risico op misbruik

Er is een risico op misbruik als een eigenaar de halsband activeert terwijl hij zelf in een negatieve emotionele staat is bv. kwaad [4][5][10]

5. Fysiologische risico's

De volgende fysiologische risico's bij het gebruik van elektrische halsbanden werden gerapporteerd: verhoging van het cortisol in het speeksel [11], verhoogd hartritme(beide verhogen door de onvoorspelbaarheid van de shock)[5], intense branderig gevoel dat kan leiden tot brandletsels met huid necrose[3]

6. Stress gerelateerd gedrag

Dit omvat hoog risico op: stress, stress gerelateerd gedrag (janken, tongelen, verlaagde staartpositie, inhibitie) dat kan deel worden van het gedragspatroon van de hond buiten de trainingscontext[4]

7. Andere risico bij gebruik van straf technieken

Trainingsmethodes gebaseerd op straf induceren een hoger risico op agressie [1][12], schrik en angst [13] en ongewenste gedragingen [14], terwijl ze de kwaliteit van de hond-eigenaar relatie verminderen [15], alsook het welzijn van de hond en hond-mens team prestatie[16], in vergelijking met niet aversieve technieken. Dit is vooral het geval met positieve straf, waar een aversieve prikkel (elektrische shock, schop enz.) volgt op een ongewenst gedrag van de hond en in het geval van negatieve bekrachtiging waar een aversieve prikkel (elektrische shock, harde ruk aan een slipketting of een pinnen- of prikhalsband) eindigt bij het vertonen van gewenst gedrag.

8. Efficiëntie

Geen enkele studie toont een beter efficiëntie aan bij vergelijking van een elektrische halsband met positieve training. Sommigen besluiten dat er een betere efficiëntie is met positieve training [10] [17], terwijl anderen geen verschil in efficiëntie aantonen maar wel een verminderd welzijn bij het gebruik van een elektrische halsband [18]. Betreffend het elektrische omheiningssysteem is er een studie die zelfs suggereert dat er een hoger risico op ontsnappen is bij het gebruik van deze techniek in vergelijking met een normale omheining[19].

9. De illusie van “een snelle oplossing”

Elektrische halsbanden worden gezien als een “gemakkelijke oplossing “ (hierboven al weerlegd). Dit miskent een meer aanvaardbare aanpak die de mechanismes van hondengedrag die ongewenst gedrag veroorzaken rechtvaardigt[4]

Tot besluit, training met elektrische halsbanden is geassocieerd met talrijke goed gedocumenteerde risico's betreffende de gezondheid, het gedrag en het welzijn van de hond. Bij een bestaand gedragsprobleem is de kans groot dat het gedrag verslechtert of dat een bijkomend probleem opduikt, bij gebruik van een elektrische halsband. Dit wordt nog een groter risico als een ongekwalficeerde trainer dit aversieve middel gebruikt (in de EU zijn er geen regelingen betreffende de kwalificatie van trainers, blijkt dat een groot aantal trainers niet gekwalficeerd is).

Wat meer is, het is niet bewezen dat de efficiëntie van deze halsbanden beter is dan alternatieven zoals positieve training. Daarom moedigt ESVCE-opvoedingsprogramma's aan die positieve bekrachtigings-methodes gebruiken (met vermijden van positieve straf en negatieve bekrachtiging) waardoor een verbetering van een ethische en morele aanpak in hondentraining bevorderd wordt.

Op basis van bovenstaande argumenten voor dit standpunt, spreken de leden van ESVCE zich uit tegen het gebruik van elektrische halsbanden in hondentraining en dringen ze bij alle EU-landen aan om deze inzichten in het dierenwelzijn te promoten.

Voorstel van de ESVCE: zoals hierboven vermeld nemen ESVCE leden het standpunt in dat er geen sterke evidentie is om het gebruik van elektrische halsbanden te verantwoorden.

Integendeel er zijn heel wat redenen om die nooit te gebruiken, er bestaan betere training methodes.

Dit gezegd zijnde, het doel van de ESVCE is om het welzijn van honden te verbeteren en bijgevolg heeft de ESVCE gewerkt aan een aantal oplossingen om situaties waarbij elektrische halsbanden worden gebruikt aan te pakken. Hier volgen een aantal alternatieve suggesties die deze voorzorgsmaatregelen respecteren

- Verbied de verkoop, het gebruik, de verspreiding, de promotie (inclusief verkoop via internet en promotie binnen Europa) onmiddellijk door middel van Europese wetgeving in alle lidstaten.
- Verzeker dat de wet wordt bekrachtigd en opgevolgd: gebruik makend van de wet op Dierenwelzijn of equivalenten in elke lidstaat, significante boetes kunnen worden geïntroduceerd voor een eerste of kleine overtreding, wel te verstaan een overtreding die onbedoeld schade veroorzaakt bij de hond. In geval van opeenvolgende overtredingen of als een elektrische halsband gebruikt werd met de bedoeling om een hond te mishandelen, kan een veroordeling tot hechtenis worden geïntroduceerd zoals toegepast in gelijkaardige overtredingen. Bovendien moeten aanzienlijke boetes opgelegd worden aan mensen die elektrische halsbanden verkopen, verspreiden of promoten.
- Suggereer een alternatief: spray halsbanden kunnen gebruikt worden onder supervisie van een dierenarts of gekwalificeerde gedragsbegeleider i.p.v. antiblaf banden en op afstand bediende banden. Op deze manier kan de oorzaak van het gedragsprobleem aangepakt worden en niet enkel de uiting ervan.
- Elektrische omheiningen kunnen vervangen worden door een echte omheining (zelfs een echte elektrische draad) waardoor voorkomen wordt dat elektrische omheining niet correct gebruikt wordt en de hond niet de gelegenheid wordt gegeven om te leren; bij voorbeeld als de eigenaar niet de vlaggen gebruikt die de hond de gelegenheid geven te weten waar de omheining "is".

Bibliografie

1. POLSKY R.H. Electronic shock collars: are they worth the risks ? Journal of the American Hospital Association, 1994, Vol. 30
2. CHRISTIANSEN F.O. et al. Behavioural changes and aversive conditioning in hunting dogs by the second year confrontation with domestic sheep, Applied Animal Behaviour Science, 2001, 72 : 161-143

3. LINDSAY S. Biobehavioral monitoring and electronic control of behavior, Handbook of Applied Dog Behaviour and Training : Procedures and Protocols, Vol 3. Ames, Iowa : Blackwell et al. publishing, 2005, 557-627
 4. SCHILDER M.B.H., VAN DER BORG J.A.M. Training dogs with the help of the shock collar : short and long term behavioural effects, Applied Animal Behaviour Science, 2004, 85 : 319-334
 5. SCHALKE E. et al. Clinical signs caused by the use of electric training collars on dogs in everyday life situation. Applied Animal Behaviour Science, 2007, 105 : 369-380
 6. JACQUES J., MYERS S. Electronic training devices : a review of current litterature, Animal behaviour consulting : Theory and Practice, 2007
 7. BLACKWELL ET AL. E, CASEY R. The use of shock collars and their impact on the welfare of dogs, University of Bristol, 2006
 8. POLSKY R.H. Can aggression in dogs be elicited through the use of electronic pet containment systems ?, Journal of Applied Animal Welfare Science, 2000, 3 : 345-357
 9. SALGERLI Y., SCHALKE E., BOEHM I., HACKBARTH H. Comparison of learning effects and stress between 3 different training methods (electronic training collar, pinch collar and quitting signal) in Belgian Malinois Police Dogs, Revue Méd. Vét., 2012, 163, 11, 530-535
 10. BLACKWELL ET AL. E, CASEY R. The use of electronic collars for training domestic dogs : estimated prevalence, reasons and risk factors for use, and owner perceived success as compared to other training methods. BCM Veterinary Research, 2012 ; 8 : 93
 11. BEERDA et al. Behavioural, saliva cortisol and heart rate responses to different types of stimuli in dogs, Applied Animal Behaviour Science, 1998, 58 : 365-381
 12. HERRON M.E et al. Survey of the use and outcome of confrontational and non-confrontational training methods in client-owned dogs showing undesired behaviors, Applied Animal Behaviour Science, 2009, 117 : 47-54
 13. ARHANT C. et al. Behaviour of smaller and larger dogs : effects of training methods, inconsistency of owner behaviour and level of engagement in activities with the dog, Applied Animal Behaviour Science, 2010, 123 : 161-142
 14. BLACKWELL ET AL. E, CASEY R. The relationship between training methods and the occurrence of behavior problems, as reported by owners, in a population of domestic dogs, Journal of Veterinary Behavior, 2008, 3 : 207-217
 15. DELDALLE S., GAUNET F. Effects of 2 training methods on stress-related behaviors of the dog (*Canis familiaris*) and on the dog-owner relationship, Journal of Veterinary Behavior, 2014, 9 : 58-65
 16. HAVERBEKE A. et al. Training methods of military dogs handlers and their effects on the team's performance, Applied Animal Behaviour Science, 2008
 17. HIBY E.F., ROONEY N.J., BRADSHAW J.W.S. Dog training method : their use, effectiveness and interaction with behaviour and welfare, Animal Welfare, 2004, 13 : 63-69
- COOPER J.J., MILLS D. The Welfare consequences and efficacy of training pet dogs with Remote